

F

fad (การเห่อนิยมชั่วขณะ)	การนิยมชั่วครั้งชั่วคราว มักจะผสมกับความคลั่ง และจะมีการแพร่กระจายมาอย่างรวดเร็ว เป็นพฤติกรรมภายนอก เช่น การละเล่น การแต่งกายแปลก ๆ
family (ครอบครัว)	หมายถึงกลุ่มบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องเป็นญาติกัน และโดยเฉพาะหมายถึงคู่สามีภรรยา และบุตร ความหมายกว้าง ๆ ครอบครัวมีลักษณะ <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้าง ขึ้นอยู่กับค่านิยมของสังคมนั้น ไม่ว่าจะ เป็นครอบครัวชาย หรือครอบครัวเดี่ยว 2. หน้าที่ในการสืบทอดสมาชิกใหม่ ให้ความรัก การเลี้ยงดูอบรม ให้การศึกษา เป็นหน่วยทางเศรษฐกิจ
family of orientation (ครอบครัวปฐมนิเทศ)	หมายถึงครอบครัวที่บุคคลถือกำเนิด หรือครอบครัวที่บุคคลนั้นเริ่มได้รับการเรียนรู้และอบรมทางสังคม ตรงข้ามกับครอบครัวถือกำเนิด (family of procreation)
family of procreation (ครอบครัวถือกำเนิด)	หมายถึงครอบครัวที่คู่สมรสได้เข้ามาอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว
family planning (การวางแผนครอบครัว)	การจำกัดจำนวนสมาชิกที่จะเกิดขึ้นในครอบครัวนั้น โดยดูถึงความเหมาะสมของครอบครัว
fascism (ลัทธิฟาสซิสต์)	ขบวนการสังคม หรือปรัชญาและผลซึ่งเป็นการแสดงออกทางการเมือง ของชนชั้นกลางซึ่งเกรงกลัวต่ออำนาจของขุนนาง รัฐบาลหรือสหภาพ ตัวอย่างที่เกิดขึ้นเช่น ในเยอรมันภายใต้การนำของฮิตเลอร์ และอิตาลี ภายใต้การนำของมุสโสลินี ซึ่งเป็นการเผด็จการโดยควบคุมเหนือกรรมกร การค้า การศึกษา ฯลฯ และจะกำจัดฝ่ายตรงข้าม
fashion (สมัยนิยม)	การยอมรับในสิ่งใหม่ชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง ๆ มีลักษณะใกล้เคียงกับการเห่อนิยมชั่วขณะ (fad) แต่สมัยนิยมเป็นที่แพร่หลายมากกว่าอยู่ได้นานกว่า และจะปฏิบัติในกลุ่มพวกเดียวกัน แตกต่างไปจากบุคคลอื่น ๆ

fecundity (ความสามารถในการมีลูก)	ภาวะการเจริญพันธุ์ เป็นความสามารถที่จะผลิตสมาชิกใหม่
feed back	ปฏิกิริยาสนองตอบที่ให้ผลออกมา
felony	ความผิดทางอาญาร้ายแรง เช่น การข่มขืนฆ่าเรามาตกรรม วางเพลิง โทษถึงประหารชีวิต
feminism (ลัทธินิยมสตรี)	เป็นขบวนการทางสังคมที่ยกฐานะสตรีให้เท่าเทียมกับบุรุษในทุกด้าน
feral	ดุร้าย บุคคลซึ่งมีสภาพเป็นมนุษย์แต่ได้รับการเลี้ยงดูโดยสัตว์ เช่น เรื่องเล่าถึงหมาป่า นำเด็กไปเลี้ยง
fertility (ภาวะเจริญพันธุ์)	ความสามารถของหญิงที่จะให้กำเนิดบุตรได้ โดยพิจารณาจากหญิงที่มีอายุช่วง 15 - 45 ปี
feudalism (ระบบฟิวดัล)	ระบบศักดินา มีในยุโรปสมัยกลาง ตั้งแต่ศตวรรษที่ 9 - 15 รวมอำนาจและองค์การการเมือง การจัดระเบียบทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ขึ้นกับที่ดินที่ถือครอง ซึ่งกษัตริย์เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด และแบ่งแยกที่ดินเหล่านั้นเป็นส่วน ๆ ให้แก่ขุนนาง
field (งานสนาม)	การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ในสภาพตามธรรมชาติ ผู้ศึกษาที่เข้าไปศึกษาจะทำตัวให้เหมือนกับคนในกลุ่มนั้น ไม่ยุ่งเกี่ยวหรือมีพฤติกรรมที่สร้างอิทธิพลต่อสิ่งที่สังเกตนั้น ๆ
folklore (คติชาวบ้าน)	เป็นความเชื่อแต่เดิม เรื่องเล่า หรือคำอ้างของชาวบ้าน ซึ่งมักจะแฝงด้วยโศคลาง
folk society (สังคมชาวบ้าน)	เรดฟิลด์ (R. Redfield) กล่าวว่าไว้ว่าเป็นสังคมโคดเด็ชขนาดเล็ก ซึ่งมีการรวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นมีการควบคุมอย่างไม่เป็นทางการ ยึดมั่นในประเพณี เชื่อถือสิ่งไม่มีเหตุผล ความสัมพันธ์เป็นแบบปฐมภูมิ บางครั้งอาจเรียก

ได้ว่าเป็น folk culture หรือ sacred society ตรงข้ามกับ secular society

folkway
(วิถีประชา)

เป็นรูปแบบหนึ่งของบรรทัดฐานของสังคม ชัมเนอร์ ได้อธิบายว่าเป็นการกระทำหรือความคิด ซึ่งเป็นไปตามประเพณีแต่ไม่บังคับ และไม่เน้นเรื่องการลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนต่อพฤติกรรมที่สังคมกำหนด แตกต่างจากจารีต (more) ซึ่งจะมีการแข่งขันสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม

force
(แรงบังคับทางสังคม)

เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงทางกำลังบังคับ เพื่อให้บุคคล หรือกลุ่มสังคมบรรลุเป้าหมาย แรงบังคับทางสังคมนี้ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น เช่น จากประวัติศาสตร์ การเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมตามมาหลายประการ

frame of reference
(กรอบการอ้างอิง)

เป็นกลุ่มความคิดที่เกี่ยวข้องกัน และเป็นพื้นฐานของการตีความหมายของสถานการณ์นั้น ๆ

franchise
(สิทธิคุ้มกัน)

เป็นสิทธิพิเศษที่รัฐอนุมัติให้กับบุคคลหรือบริษัท เช่น มีอำนาจในการรับสินค้ามาจำหน่ายแต่ผู้เดียว ได้รับสัมปทาน หรือแม้แต่ในทางการเมือง อาจหมายถึงสิทธิในการเลือกตั้งผู้แทนเข้าในสภา

free enterprise
(การค้าเสรี)

ระบบสังคม-เศรษฐกิจ ซึ่งผลิต การจำหน่าย และการบริโภคสินค้า ขึ้นกับความต้องการของตลาด ระบบนี้รากฐานอยู่ที่ปรัชญา laissez faire และทรัพย์สินส่วนตัว การแข่งขัน และเสรีภาพในการตัดสินใจของนักธุรกิจ

frequency
(ความถี่)

จำนวนครั้งของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์หนึ่ง

Freudian
(ทฤษฎีของฟรอยด์)

ทฤษฎีจิตวิทยาและวิธีการทางจิตบำบัด จิตวิเคราะห์ วิเคราะห์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ กล่าวไว้ว่า การเก็บทางด้านด้านเพศของทารก ทำให้เกิดความยุ่ง

ยากทางกตอรรณม์ได้ จึงต้องปล่อยให้เกิดความรู้สึกเป็นอิสระ เพราะเรื่องเพศนี้เป็นเรื่องจิตได้สำนึก

free will
(เจตจำนงเสรี)

มนุษย์สามารถเลือกกระทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ ตรงข้ามกับ determinism ซึ่งหมายถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และรวมถึงการเลือกของมนุษย์มาจากผลของปัจจัยต่าง ๆ เป็นผู้กำหนดมาก่อน

frustration
(ความคับข้องใจ)

อุปสรรคที่เกิดขึ้นทำให้ไม่บรรลุความพอใจ หรือความต้องการเกิดความรู้สึกสับสน คับข้องใจขึ้น เมื่อไม่บรรลุถึงเป้าหมาย

function

หน้าที่-ประโยชน์

function (functionalism)
(หน้าที่-ประโยชน์)

สังคมวิทยาได้อธิบายว่า สังคมเป็นหน่วยใหญ่หน่วยหนึ่งซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่และมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ส่วนต่าง ๆ เหล่านี้หากส่วนใดถูกทำลายก็จะมีผลกระทบ ต่ออีกส่วนหนึ่งด้วย เช่นในลักษณะของสถาบันทางการเมือง ไม่มีเสถียรภาพ การลงทุนทางเศรษฐกิจก็ยอมเป็นไปไม่ได้ เป็นต้น

manifest function
(หน้าที่ชัด)

เป็นหน้าที่ที่ทำให้เกิดการจัดระเบียบทางสังคมที่สำคัญ และมีวัตถุประสงค์เห็นได้เกิดผลตามที่ได้คาดหมายไว้เช่นหน้าที่ของสถาบันทางเศรษฐกิจ จะเกี่ยวกับ demand และ supply

latent function
(หน้าที่แฝง)

เป็นหน้าที่ที่ทำให้เกิดผลโดยไม่ตั้งใจ ไม่ได้คาดหวังไว้ตามแผน หรือไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่เห็นได้ชัด ดูหน้าที่ชัดและหน้าที่แฝง ในเรื่องการบริโภคนิยม (conspicuous consumption) ของ Thorstein Veblen